

BÁO CÁO

Về rà soát các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, Điều ước quốc tế có liên quan khi ban hành Thông tư ban hành danh mục bệnh bẩm sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025, Cục Dân số đã tiến hành rà soát các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo Thông tư ban hành danh mục bệnh bẩm sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh (sau đây gọi tắt là thông tư). Kết quả rà soát như sau:

I. TỔ CHỨC THỰC HIỆN RÀ SOÁT

1. Mục đích, yêu cầu rà soát

- Hệ thống hóa đầy đủ, toàn diện đường lối, chủ trương của Đảng về công tác dân số, đặc biệt là quan điểm chuyển trọng tâm chính sách từ kế hoạch hóa gia đình sang dân số và phát triển trong đó nhấn mạnh nhiệm vụ: Nâng cao chất lượng dân số; mở rộng và nâng cao chất lượng dịch vụ tư vấn, khám sức khỏe trước hôn nhân, sàng lọc, chẩn đoán trước sinh và sơ sinh; giảm thiểu các bệnh, tật bẩm sinh và bệnh di truyền, làm cơ sở chính trị cho việc đề xuất xây dựng thông tư ban hành danh mục bệnh bẩm sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh. Đồng thời, đảm bảo yêu cầu xây dựng phải kịp thời thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng.

- Đánh giá thực trạng các quy định của pháp luật hiện hành về dân số, những quy định liên quan đến lĩnh vực dân số để phát hiện những điểm hạn chế, chồng chéo, mâu thuẫn, những “khoảng trống pháp lý”, từ đó đề xuất phương án xử lý, quy phạm hóa chính sách, sửa đổi, bổ sung, thay thế quy định trong chính sách hiện hành, bảo đảm tính phù hợp, đồng bộ, thống nhất của quy định pháp luật trong lĩnh vực dân số.

- Hệ thống hóa đầy đủ các Điều ước quốc tế về lĩnh vực dân số mà Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên, làm cơ sở cho việc đánh giá tính đồng bộ, mức độ tương thích của pháp luật Việt Nam với Điều ước quốc tế;

từ đó, đề xuất những phương án sửa đổi, bổ sung cho phù hợp.

Qua rà soát cho thấy, về cơ bản các đường lối, chủ trương của Đảng đã được thể chế hóa đầy đủ hoặc một phần tại các điều khoản được sửa đổi bổ sung.

2. Phạm vi, nội dung, đối tượng rà soát

Rà soát đường lối, chủ trương của Đảng về lĩnh vực dân số từ năm 2017 đến nay (tính từ thời điểm ban Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Nghị quyết số 21-NQ/TW về công tác dân số trong tình hình mới).

Nội dung rà soát được tiến hành đối với các vấn đề liên quan đến đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính các cấp và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp. Các nội dung đã được thể chế hóa tại các quy định sửa đổi, bổ sung trong dự thảo thông tư.

II. KẾT QUẢ RÀ SOÁT

1. Chủ trương, đường lối của Đảng có liên quan đến dự thảo thông tư

Về chủ trương, đường lối của Đảng: Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII, Nghị quyết số 42-NQ/TW ngày 24/11/2023 của Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII, Kết luận số 149-KL/TW ngày 10/4/2025 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII; Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị “Về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

2. Văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự thảo thông tư

Tổng số văn bản quy phạm pháp luật được rà soát có liên quan đến dự thảo thông tư là 10 văn bản, trong đó gồm: 03 luật, 01 pháp lệnh, 01 nghị định, 05 thông tư.

3. Điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo thông tư

Tổng số điều ước quốc tế được rà soát liên quan đến dự thảo thông tư: Qua rà soát đã xác định được có 03 điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo thông tư.

Đánh giá chung về tính tương thích của dự thảo với điều ước quốc tế có liên quan mà Việt Nam là thành viên. Bộ Y tế nhận thấy các quy định tại dự thảo thông tư đảm bảo phù hợp với cam kết quốc tế của Việt Nam mà không trái với các cam kết tại các Điều ước quốc tế mà Việt Nam đã tham gia và là

thành viên, không làm cản trở việc thực hiện các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

Sau khi tiến hành rà soát theo từng điều, khoản của dự thảo Thông tư ban hành danh mục bệnh bẩm sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh, Bộ Y tế nhận thấy quy định của dự thảo thông tư phù hợp với quy định của các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành (Phụ lục đính kèm).

Nơi nhận:

- Thứ trưởng Đỗ Xuân Tuyên (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, CDS, HSTT.

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Đặng Quỳnh Thư

Phụ lục

(Kèm theo Báo cáo số /BC-CDS ngày / /2026 của Cục Dân số)

1. Chủ trương, đường lối của đảng có liên quan đến dự thảo thông tư

CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	CHÍNH SÁCH/QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
- Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XII về công tác dân số trong tình hình mới (sau đây gọi tắt là Nghị quyết số 21-NQ/TW) khẳng định quan điểm “<i>Tiếp tục chuyển trọng tâm chính sách dân số từ kế hoạch hóa gia đình sang dân số và phát triển</i>”, đồng thời đề ra các mục tiêu cụ thể: “<i>Giải quyết toàn diện, đồng bộ các vấn đề về quy mô, cơ cấu, phân bố, chất lượng dân số và đặt trong mối quan hệ tác động qua lại với phát triển kinh tế - xã hội. Duy trì vững chắc mức sinh thay thế; đưa tỉ số giới tính khi sinh về mức cân bằng tự nhiên; tận dụng hiệu quả cơ cấu dân số vàng, thích ứng với già hoá dân số; phân bố dân số hợp lý; nâng cao chất lượng dân số, góp phần phát triển đất nước nhanh, bền vững</i>” - Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng cũng đề ra định hướng chuyển trọng tâm chính sách dân số từ kế hoạch hoá gia đình sang dân số và phát triển. Nghị quyết số 42-NQ/TW ngày 24/11/2023 của Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất	Dự thảo Thông tư ban hành danh mục bệnh bẩm sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh được xây dựng dựa trên các quan điểm chỉ đạo và mục tiêu của Nghị quyết 21-NQ/TW, nhằm giải quyết toàn diện các vấn đề dân số trong tình hình mới và đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước, Việc ban hành danh mục các bệnh di truyền liên quan đến giới tính và danh mục bệnh, tật bẩm sinh cần sàng lọc trước sinh và sơ sinh là giải pháp cụ thể hóa các mục tiêu, nhiệm vụ của Nghị quyết.	Thể chế hóa đầy đủ các nội dung của Nghị quyết 21-NQ/TW, nhưng cần tiếp tục hoàn thiện và có các biện pháp triển khai đồng bộ để đảm bảo thực hiện đầy đủ các mục tiêu và định hướng của Nghị quyết.	Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành văn bản theo thẩm quyền quy định.

CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	CHÍNH SÁCH/QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
lượng chính sách xã hội, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc trong giai đoạn mới (sau đây gọi tắt là Nghị quyết số 42-NQ/TW) tiếp tục khẳng định quan điểm, mục tiêu, giải pháp nêu tại Nghị quyết số 21-NQ/TW. Kết luận số 149-KL/TW ngày 10/4/2025 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới: <i>“Tập trung rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật về dân số phù hợp với những thay đổi về quy mô, cơ cấu, chất lượng và phân bố dân cư, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới....”</i>			
Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định nhiệm vụ: Phát triển con người toàn diện.; Nâng cao chất lượng dân số; Bảo đảm người dân được tiếp cận các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, đặc biệt là chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em.	Thông tư dự kiến ban hành sẽ góp phần nâng cao chất lượng dịch vụ y tế dự phòng, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các bệnh, tật bẩm sinh, phù hợp với định hướng phát triển của Đảng.		
Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị “Về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân			
Nghị quyết 262/2025/QH15 Phê duyệt chủ trương đầu	Việc ban hành danh mục bệnh bẩm	Thông tư dự kiến	Bộ trưởng

CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	CHÍNH SÁCH/QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
tư Chương trình mục tiêu quốc gia về chăm sóc sức khỏe, dân số và phát triển giai đoạn 2026 – 2035: Bảo đảm mọi người dân đều được quản lý, chăm sóc sức khỏe ban đầu, phòng bệnh từ sớm, từ xa, ngay tại cơ sở, hạn chế bệnh tật; gia tăng tỷ lệ sinh, phân đầu tỷ số giới tính khi sinh đạt mức cân bằng giới tính khi sinh, thích ứng với già hóa dân số, nâng cao chất lượng dân số; tăng cường chăm sóc cho các nhóm dễ bị tổn thương; góp phần nâng cao sức khỏe thể chất, tinh thần, tâm vóc, tuổi thọ và chất lượng cuộc sống của Nhân dân, xây dựng nước Việt Nam khỏe mạnh.	sinh cần sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh là cần thiết để thể chế hóa các chủ trương, chính sách của Đảng trong lĩnh vực dân số và y tế. Cụ thể: Nâng cao chất lượng dân số thuộc Tiểu dự án 2 của Nghị quyết. - 70% phụ nữ mang thai được khám sàng lọc trước sinh ít nhất 4 loại bệnh bẩm sinh phổ biến vào năm 2030 và 90% vào năm 2035; 90% trẻ sơ sinh được khám sàng lọc sơ sinh ít nhất 5 loại bệnh bẩm sinh phổ biến nhất vào năm 2030 và đạt 95% vào năm 2035.	ban hành góp là giải pháp cụ thể hóa các mục tiêu, nhiệm vụ của Nghị quyết.	Bộ Y tế ban hành văn bản theo thẩm quyền quy định.
Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị “Về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân	Nghị quyết xác định: Sức khỏe Nhân dân là vốn quý nhất, là mục tiêu và động lực phát triển đất nước. Người dân là trung tâm của chính sách y tế và phát triển xã hội. Phát triển con người Việt Nam toàn diện cả thể chất, trí tuệ và tinh thần. Điều này gắn trực tiếp với mục tiêu nâng cao chất lượng dân số và chất lượng cuộc sống.	Thông tư dự kiến ban hành góp phần cụ thể hóa quyền được chăm sóc sức khỏe của người dân theo quy định của Nghị Quyết	

2. Văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự thảo thông tư

QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
Sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh	- Luật dân số: Điều 21. Khoản 1. Khuyến khích khám sàng lọc bệnh bẩm sinh trước sinh và sơ sinh cho phụ nữ mang thai và trẻ sơ sinh theo danh mục bệnh cần sàng lọc do Bộ trưởng Bộ Y tế quy định. - Luật Trẻ em Khoản 4 Điều 43: Phụ nữ mang thai có trách nhiệm tiếp cận dịch vụ y tế để được tư vấn sàng lọc, phòng ngừa các bệnh tật bẩm sinh cho trẻ em. Khoản 2 Điều 84: Chính sách, biện pháp và trách nhiệm thực hiện tư vấn, sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh: Hướng dẫn việc lập hồ sơ theo dõi sức khỏe, khám sức khỏe định kỳ theo độ tuổi; chăm sóc và tư vấn sức khỏe, tư vấn dinh dưỡng cho phụ nữ mang thai và trẻ em; tư vấn, sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh; tư vấn, hỗ trợ trẻ em chăm sóc sức khỏe sinh sản phù hợp với độ tuổi. Khoản 4 Điều 98: Nhà nước có chính sách, biện pháp tư vấn, sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh; giảm tỷ lệ tử vong trẻ em, đặc biệt là tử vong trẻ sơ sinh; xóa bỏ phong tục, tập quán có hại, ảnh hưởng đến sức khỏe trẻ em.”. - Luật Hôn nhân và Gia đình Khoản 4, Điều 2: Nhà nước, xã hội và gia đình có trách nhiệm bảo vệ, hỗ trợ trẻ em, người cao tuổi, người khuyết tật thực hiện các quyền về hôn nhân và gia đình; giúp đỡ các bà mẹ thực hiện tốt chức năng cao quý của người mẹ; thực hiện kế hoạch hóa gia đình”. - Pháp lệnh Dân số	Quy định phù hợp, không chồng chéo với các chính sách, pháp luật hiện hành bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ và phù hợp với công tác dân số trong tình hình mới.	

QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
	Khoản 3, Điều 21: Biện pháp nâng cao chất lượng dân số “Đa dạng hoá các loại hình cung cấp hàng hoá và dịch vụ công cộng, đặc biệt về giáo dục, y tế để cải thiện chất lượng sống và nâng cao chất lượng dân số”. - Nghị định số 104/2003/NĐ-CP Khoản 1, Điều 26: Những người có tiền sử gia đình có người mắc bệnh tâm thần, bệnh di truyền, người có nguy cơ bị khuyết tật về gen; người bị nhiễm chất độc hóa học; người thường xuyên tiếp xúc với hoá chất độc hại và các bệnh lây nhiễm cần được vận động đi kiểm tra sức khỏe trước khi có ý định sinh con. - Thông tư số 55/2023/TT-BTC Khoản 3, Điều 34: Hỗ trợ cung cấp dịch vụ tầm soát, chẩn đoán và điều trị trước sinh và sơ sinh. - Thông tư số 01/2021/TT-BYT Điểm a, khoản 1, Điều 5: Phụ nữ mang thai và trẻ sơ sinh thuộc hộ nghèo, cận nghèo, đối tượng bảo trợ xã hội; sống tại vùng nhiễm chất độc dioxin, vùng núi, biên giới, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng khó khăn và đặc biệt khó khăn được hỗ trợ thực hiện tầm soát trước sinh (sàng lọc trước sinh), tầm soát sơ sinh (sàng lọc sơ sinh) và hỗ trợ bằng tiền (nếu có)”. - Thông tư số 30/2024/TT-BYT: Danh mục, nội dung gói dịch vụ y tế cơ bản do Trạm Y tế xã, phường, thị trấn thực hiện; trong đó có quy định cụ thể về sàng lọc trước sinh và sơ sinh tại 03 gói (1) Gói dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho trẻ em, (2) Gói dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho phụ nữ, (3) Gói dịch vụ chăm sóc sức khỏe trước khi kết hôn, dân số và kế hoạch hóa gia đình. - Thông tư số 34/2017/TT-BYT ngày 18/8/2017 của Bộ Y tế hướng dẫn tư		

QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
	vấn, sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh và Thông tư số 30/2019/TT-BYT ngày 03/12/2019 của Bộ Y tế sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 34/2017/TT-BYT ngày 18/8/2017 của Bộ trưởng Bộ Y tế hướng dẫn tư vấn, sàng lọc, chuẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh quy định "Tư vấn, sàng lọc, chẩn đoán điều trị trước sinh và sơ sinh" (Điều 4, Điều 5 và Điều 6).		

3. Điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo thông tư

QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA ĐIỀU ƯỚC QUỐC TẾ CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính tương thích)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
Sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh	Công ước Quốc tế về Quyền trẻ em (CRC) - Điều 24 quy định về quyền được chăm sóc sức khỏe a. Giảm tỷ lệ tử vong ở trẻ sơ sinh và trẻ em; b. Bảo đảm dành sự giúp đỡ y tế và chăm sóc sức khỏe cần thiết cho mọi trẻ em, trong đó chú trọng phát triển công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu; d. Bảo đảm việc chăm sóc sức khỏe thích hợp cho người mẹ trước và sau khi sinh; f. Phát triển công tác phòng bệnh, hướng dẫn cha mẹ, cũng như các hoạt động giáo dục và dịch vụ kế hoạch hóa gia đình.	Tương thích với CRC	
Sàng lọc, chẩn đoán, điều trị trước sinh và sơ sinh	Công ước Quốc tế về quyền của người khuyết tật (CRPD) Điều 25: quy định người khuyết tật có quyền hưởng tiêu chuẩn y tế cao nhất đã đạt được mà không có sự phân biệt nào trên cơ sở sự khuyết tật; phát hiện sớm và can thiệp nếu cần và những dịch vụ nhằm giảm thiểu và ngăn ngừa khuyết tật tăng thêm, kể cả cho trẻ em và người lớn;	Tương thích với CRPD	
	Công ước về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử chống lại phụ nữ (CEDAW) <i>Điều 12</i> 1. Các quốc gia thành viên Công ước phải áp dụng tất cả các biện pháp thích hợp để xóa bỏ sự phân biệt đối xử chống lại phụ nữ trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, nhằm đảm bảo cho họ, trên cơ sở bình đẳng nam nữ, được tiếp cận với các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, bao gồm những dịch vụ liên quan đến kế hoạch hóa gia đình. 2. Ngoài những quy định trong khoản 1 điều này, các quốc gia thành viên Công	Tương thích với CEDAW	

QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA ĐIỀU ƯỚC QUỐC TẾ CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính tương thích)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
	ước phải đảm bảo cho phụ nữ các dịch vụ thích hợp liên quan đến việc thai nghén, sinh đẻ và thời gian sau khi đẻ, cung cấp các dịch vụ không phải trả tiền nếu cần thiết, đảm bảo cho phụ nữ có đầy đủ dinh dưỡng trong thời gian mang thai và cho con bú.		